

Rozmluvy o životě 12

Michail Veličko

kandidát ekonomických věd.

Video s českými titulky: [ZDE](#)

OBSAH: Je třeba samostatně uvažovat a procítit život | Forma globalizace a její alternativa | Kategorie objektivních zákonitostí | Každý se musí učit řídit | Stát a cyklus organizace řízení

[Je třeba samostatně uvažovat a procítit život](#)

M.V.: Ve všech našich besedách jsem se vyhýbal tomu, abych v řadě případů vyvozoval nějaké závěry z toho, o čem jsem mluvil. Prostě jsem se vždy zastavil na té hranici, za kterou by bylo potřebné učinit závěr, a přecházel jsem k další otázce. Proč?

Protože nemáme rádi, když lidé přejímají hotové cizí názory lidí, které přijali za své autority. *Normální lidská společnost* — to je společenství lidí, kteří cítí život, samostatně přemýšlejí a sami si činí takové či onaké závěry o tom, jak by měli žít dále, jak odstraňovat problémy, které zdědili z minulosti i o tom, v čem spočívá podstata těch problémů.

Odkazoval jsem na bibli, korán a další díla, aniž jsem uváděl přesné citáty. Koho zajímají přesné citáty, může je najít v materiálech *Koncepce sociální bezpečnosti*, kde jsou všechny tyto citáty uvedeny s odkazy na zdroje. To samé se týká případů, kdy jsem se odvolával na některé skutečnosti bez uvedení zdrojů, ve kterých mohou být informace o těchto skutečnostech ověřeny. Vše najdete v materiálech *Koncepce sociální bezpečnosti*. V knihách jsou všechna fakta uvedena s odkazem na zdroje, odkud byla převzata.

Takže realita je taková, že žijeme v době, kdy osobnostní kultura psychické činnosti absolutní většiny lidí trpí takovou vadou, že je zaměněna paměť o reálných událostech za hry fantazie na téma minulost. Proto žádné besedy ani lekce nemohou být základem k tomu, aby člověk mohl prohlásit: „*Tak, teď o té problematice vím buď všechno, co potřebuji, nebo nezbytné minimum, které mi s tímto problémem umožní pracovat.*“ V současných podmínkách mohou jakékoliv lekce, besedy, přednášky pouze poukázat na reálnou nebo domnělou skutečnost existence nějakých problémů. Aby však měl každý člověk adekvátní představu o těchto problémech, musí procítit život a ty problémy v tom životě rozpoznat, pokud jsou reálné, nebo přiznat jejich iluzornost, pokud se stal obětí vlastní představivosti a nepodložených fantazií. Proto je ta skutečnost, že je tento cyklus lekcí a besed nahrán, pouze podnětem k tomu, aby se určitý počet lidí, kteří se na něj podívají, soustředil na život jako takový a zamyslel se nad smyslem života celého lidstva i své vlastní existence.

[Forma globalizace a její alternativa](#)

Minule jsem mluvil o globálním historickém procesu a vykládal, že *koncepce globalizace* v tomto globálním historickém procesu existuje. Tato koncepce je vyjádřena v bibli, jako *doktrína výkupu světa na základě monopolu na lichvářství*. Že není výsledkem živelného sociálního vývoje, ale produktem činnosti hierarchie staroegyptského žrečstva, které se svého času zvrhlo a zachtělo se mu bezvýhradně nadvlády nad světem jménem Boha. A také, že to všechno má historické kořeny ve zřízení, které bylo založeno na stabilním fašismu na rasovém základě, který se soudě podle starořeckých a jiných mýtů stal normou života předchozí globální civilizace, která zahynula při geofyzikální katastrofě globálních rozměrů, někdy před 13 000 lety, čímž lidstvo od toho fašismu osvobodila a umožnila mu vybudovat globální civilizaci postavenou na jiných principech.

A že dominantou globálního historického procesu je snaha zaměřená na vzkříšení, obnovu toho, co fungovalo v minulé globální civilizaci, na návrat těch neřestí, které vedly k její zkáze.

Takže tu vyvstává otázka alternativy. Jak žít dále a jaký postoj zaujmout ke globalizaci? Za posledních 20 let se tu objevila taková subkultura zvaná *antiglobalisté*. S čím jsou antiglobalisté nespokojeni? Antiglobalisté jsou nespokojeni s globalizací jako takovou. Když *se střetávají s negativními následky globalizace na základě biblické doktríny*, tak si myslí, že jde o jedinou možnou variantu globalizace, nebo naopak nepřemýšlejí vůbec, a pokoušejí se vše přechkat ve svých národních kulturách, které mění na pevnosti mající za úkol chránit každou z nich před pronikáním jiných národních a náboženských kultur.

Realita je však taková, že *globalizace je objektivní proces*, který je nevyhnutelný kvůli biologické stejnorodosti lidstva. Kromě toho neposlední roli v globalizaci hrají procesy, které kontrolují lidé, aniž vůbec přemýšlejí o nějaké globalizaci. Pojd'te si to probrat.

Všichni znají píseň „*Milióny rudých růží*“. Pokud se podíváme na to, jaký má vztah ke globalizaci, tak zjistíme, že ta píseň byla vytvořena podle příběhu gruzínského malíře Pirosmianiho a jakési francouzské herečky. Dále tam figuruje Raimonds Pauls, který její melodii vytvořil na motivy národní lotyšské písně a Alla Pugačova, která její slova zveršovaná ruským básníkem zpívá v ruštině. Kdo z nich přemýšlel o globalizaci? Nikdo. Nicméně ta píseň nemohla v podstatě vzniknout nezávisle na globalizačním procesu.

V dějinách je mnoho takových případů, kdy globalizace reálně probíhá prostřednictvím lidí, kteří o ní vůbec nepřemýšlejí. Poté, kdy se ve 20. století hromadné sdělovací a komunikační prostředky staly dostupné širokým masám a turismus se stal životní normou, kdy migrace obyvatelstva trvale se usazujícího v jiných regionech planety začala být statisticky citelná, se jednoduše globalizace obnažila jako proces, přestože je jádrem dějin po dobu celé historie lidstva, kterou pamatujeme, i té, která jí předcházela. Předhistorie je to, co bylo, ale co si nepamatujeme.

A když je globalizace objektivní a nevyhnutelná a ta konkrétní globalizace realizovaná na základě biblické doktríny světa mnohým (zdá se) velice nevyhovuje, může být její alternativou pouze globalizace na základě jiné koncepce.

V jakém smyslu jiné?

- Jiné v její mravní orientaci, v jejích ideálech.
- Jiné v realizovaných principech sociální organizace.
- Jiné v principech fungování ekonomiky a vzájemné interakce civilizace s přírodním prostředím.

Kategorie objektivních zákonitostí

Pokud se podíváme na globalizaci z takových pozic, tak je nutné začít rozvíjet alternativní koncepci poté, kdy si ujasníme ideje, které pro pochopení nejsou příliš složité.

Zprv: **lidstvo je částí biosféry**. To znamená, že *existují objektivní zákonitosti, které regulují mezidruhovou interakci v biosféře a interakci biosféry s geologickými procesy planety a procesy ve vesmíru, které jsou jí nadřazené*. Co z učebnic víme o těchto zákonitostech? Nic. Jak jim přizpůsobujeme svou politiku? Politika je vytvářena těmito zákonitostem navzdory. Ten nejjednodušší příklad – předsunutí hodinových ručiček o dvě hodiny před astronomický čas. Rytmika 24 hodinového otáčení země, rytmika ročního otáčení země okolo slunce, udává biorytmus celé atmosféry. Navíc kolem Země ještě obíhá Měsíc a svým gravitačním i jinými poli ovlivňuje dění na Zemi. V logice věcí by lidstvo mělo žít v souladu s tímto rytmem.

Někteří činitelé však nemají dost citu ani rozumu na to, aby ty hodinové ručičky neposunovali o dvě hodiny dopředu, a jiní činitelé zase nemají dost rozumu ani citu na to, aby je uvedli zpět do souladu s astronomickým časem. My teď stejně budeme žít o hodinu před astronomickým časem, — to je jeden z ukazatelů.

Druhým ukazatelem, o kterém jsem již mluvil, je soustředování obyvatelstva do miliónových měst, kde jsou mutagenní faktory natolik silné, že obnova biologicky zdravého obyvatelstva není v podstatě možná. Kromě toho je lidstvo specifický biologický druh, který se od všech ostatních biologických druhů v biosféře odlišuje. To znamená, že *existují biologické zákonitosti, které charakterizují konkrétně člověka jako biologický druh, a život civilizace musí být tedy v podstatě budován v souladu s těmito zákonitostmi.*

Co je na tom nejdůležitější? *Nejdůležitější je konkrétní rozbor programů instinktivního chování a zvláštností psychologie obou pohlaví, kterým musí být přizpůsobena kultura, na které musí brát ohled a nebýt zaměřena proti nim. K čemu reálně dochází?*

Realita je taková, že psychologie chlapců a dívek se liší. Způsob chápání a vnímání informací je u nich v dospívání rozdílný. Takže pokud chceme, aby chlapci a dívky získali dobré vzdělání, musí být většina předmětů vyučována odděleně už jenom proto, že způsoby jejich vnímání a chápání světa se liší, takže způsob předávání informací se také musí lišit.

Dále. **Hypodynamie**¹ zabíjí a mrzačí. Naše škola, to je škola, která všechny mrzačí hypodynamií. Statistika dokazuje, že děti ve školním roce nerostou. Proč?

Kvůli hypodynamii. Děti rostou o prázdninách. Ale existuje jedna výjimka. Vladimír Filippovič Bazarnyj vytvořil pedagogický systém, který z učebního procesu odstraňuje hypodynamii, a je orientován na oddělené vyučování dívek a chlapců ve většině předmětů. Existuje jedna výjimka, kterou jsou humanitní předměty, kde se musí děti naučit, že lidstvo je přece jenom dvoupohlavní druh, že se nejedná o dva rozdílné druhy, které by spolu měly bojovat. Něco proto musí být dívkám a chlapcům předáváno také společně.

Ten program, systém, byl certifikován. Jedná se v současnosti o jediný systém, který má certifikát na to, že je pro zdraví dětí bezpečný a užitečný. Nicméně se nestal životní normou. Ministerstvo školství stejně jako dříve pokračuje v zabíjení a mrzačení dětí hypodynamií a navíc se k tomu přidal v podstatě debilní testovací systém, který je orientovaný tak, aby byl učební proces nastavený k potlačování tvůrčího potenciálu a vychovával debily, kteří budou maximálně schopní volit menu v počítačových programech.

Lidstvo — je jedním z biologických druhů, který je nositelem kultury. **Kultura**, — to jsou všechny informace a algoritmika předávané od pokolení k pokolení mimo genetický mechanismus biologického druhu. Kultura je variabilní. Co to znamená? Znamená to, že společnost je schopná vyprodukovat kulturu, která ji zahubí v průběhu života 2 — 3 generací, a že je společnost schopná vyprodukovat kulturu, s jejíž pomocí bude žít v harmonii s přírodou (*v prakticky automatickém režimu*), což uvolní tvůrčí potenciál společnosti k řešení nějakých jiných úkolů a k vytvoření nové kvality života.

Takže existují **sociokulturní zákonitosti**, které je také potřeba znát kvůli tomu, aby společnost nezabila metoda kulturní spolupráce s některým z jejích geopolitických konkurentů.

¹ Tělesná slabost a zvýšená únavnost. — pozn. překl.

Co tu teď máme? Máme tu nadvládu liberalismu, kdy je normou neomezená různorodost. Takto *neurčitá norma* neumožňuje rozlišit degradaci od vývoje. Následkem toho jsou do široka otevírána vrata degradačním procesům. V důsledku masové degradace obyvatelstva pak společnost a stát zakoušejí množství problémů.

Dále: realita je taková, že nemůžeme žít v přírodním prostředí, aniž bychom se před ním chránili technosférou. Minimálně to nedokážeme při té kultuře, kterou jsme vytvořili, a která v mnohém blokuje vývojový potenciál geneticky nám daný. Technosféra je vytvářena v průběhu **ekonomické činnosti**, takže nevyhnutelně existují určité zákonitosti spojené s touto ekonomickou činností.

— Dodržování těchto zákonitostí v podstatě umožňuje ekonomicky zajistit každého člověka, každou rodinu, všechny ty, kdo jsou připraveni se čestně a svědomitě podílet na společenské dělbě práce.

— Porušení těchto zákonitostí vede k tomu, že společnost může prostě zemřít hladu.

Co je možné říci o našem vzdělávání v oblasti ekonomie a financí?

Auditorium: Nic dobrého.

M.V.: Následují citáty. Citáty té nejvyšší úrovně. Alexandr Jakovlevič Livšic, který již zemřel. Pamatujete se na program „*Zeptejte se Livšiceho*“? V minulosti byl pomocníkem prezidenta Jelcina v ekonomických otázkách, dále byl vicepremiérem v ruské vládě, ministrem financí, a potom člen správních rad řady holdingů. V jednom ze svých rozhovorů řekl frázi: „*Ekonomika je jako žena, copak ji můžeš pochopit?*“

Chápete? Pokud ze stejných pozic jako k vědě přistupujete k ekonomice i k nauce o pevnosti a pružnosti materiálů, tak vědecká průkaznost nauky o pevnosti a pružnosti materiálů je vyjádřena tím, že ty mechanismy fungují, staví se podle nich domy a mosty.

Pokud se něco poláme, tak tím není vinen Hookův zákon, na jehož základech stojí nauka o pevnosti a pružnosti materiálů.

— Vinen je nějaký moula, který se nedokázal naučit nauku o pevnosti a pružnosti na vysoké a nedokázal správně vypočítat nějakou konstrukci. Například volgogradský most, který se vlivem větru roztancoval.

— Nebo jsou vinni stavebníci a provozovatelé, kteří nedodrželi technologii, a ve výsledku se objekt ukázal být méně pevným, než měl být,

— nebo jsou vinni provozovatelé, kteří objekt přetížili a důsledkem bylo jeho poškození.

Tím myslím, že vůči nauce o pevnosti a pružnosti jako vědě nemůžeme mít žádné námitky, protože její vědecká průkaznost je v životě potvrzována každý den.

Pokud si představíme takovou situaci, že přijde student na zkoušku z nauky o pevnosti a pružnosti materiálů a spustí:

„*Pane profesore, mechanika spojitého prostředí je jako žena. Copak ji lze pochopit?*“

Tak z toho asi profesor bude na větvi a odpoví mu:

„*Mladíku, to co jste teď řekl, je epochální! Zasluhujete nejenom ohodnotit známkou výborná, ale i vědecký stupeň kandidáta. Ne. Dokonce doktora věd!*“

Vždyť ten Livšiceho aforismus je na stejné úrovni, jako odpověď toho studenta pěťkaře, který přijde na zkoušku a prohlásí: „*Pane profesore, mechanika spojitého prostředí je jako žena. Copak ji lze pochopit?*“ Rozdíl je jenom v tom, že Livšiceho nemohl nikdo za ten jeho aforismus pohnat k zodpovědnosti.

Potom tu máme Arkadije Vladimiroviče Dvorkoviče, absolventa tří ekonomických vzdělání z různých vysokých škol. Když v roce 2009 vystupoval v Akademii národního hospodářství Plechanova před studenty, tak z něho vypadla následující fráze: „*Ekonomy vymysleli jenom kvůli tomu, aby v porovnání s nimi synoptici vypadali dobře.*“

Tato fráze je taková, že na jedné straně vypovídá jak o stupni vývoje ekonomické vědy, tak i o její průkaznosti jako vědy. Na druhé straně také charakterizuje rozhled Arkadije Vladimiroviče, který byl také v minulosti poradcem prezidenta v otázkách ekonomiky a v současné době je vicepremiérem ruské vlády.

Věc se má tak, že v dějinách naší země existovali dva velice moudří a široce erudovaní lidé, kteří vnesli svůj vklad do rozvoje řady vědeckých disciplín. Jedná se o admirála Stěpana Osipoviče **Makarova** a generálporučíka sboru lodních inženýrů, akademika Alexeje Nikolajeviče **Krylova**. S nimi se pojí takový aforismus, možná proto, že to byli přátelé a jejich názory měly něco společného. Ten aforismus zní následovně: „*K exaktním vědám řadím matematiku, astronomii a navigaci. K nepřesným pak astrologii, chiromantii a meteorologii.*“

Takže aniž to věděl, se Arkadij Vladimirovič stal obětí tohoto aforismu, protože ekonomika se ukázala být v tomto seznamu hned za meteorologií, před kterou stojí chiromantie. Pokud budeme mluvit o vědecké průkaznosti, tak je ukazatelem toho, že minimálně od začátku reforem v 90. letech se vnitřní ruská moc nad naší ekonomikou, nad naším národním hospodářstvím nacházela v rukou lidí vyloženě nekompetentních. Protože pokud by byli kompetentní, tak bychom podobné aforismy neznali. A pokud by vývoj ekonomické vědy byl alespoň na úrovni nauky o pevnosti a pružnosti materiálů (*kde také existují některé nedořešené problémy*) a politika by opravdu byla zaměřena na blaho obyvatelstva a ne na blaho oligarchie (*a především pak transnacionální globální oligarchie*), tak by v Rusku nemohly být žádné ekonomické problémy. Praxe je totiž kritériem pravdivosti.

Pokud je věda vědou, musí být její výsledky vyjádřeny nějakým přínosem, který je výsledkem činnosti podle jejích vědeckých teorií a modelů na základě těchto teorií vyvinutých. Pokud je tato činnost jakoby vědecky odůvodněná a výsledek je tristní, tak není třeba začínat revizi tím, kolik ukradla Vasiljevová a zda je to podvodnice či ne. Revizi je třeba začít od Akademie věd, od oddělení společenských věd a položit si otázku, kdo z nich tam je tlůchuba a demagog, a kdo se opravdu může prokázat nějakými vědeckými znalostmi?

Potom následuje otázka: „*Proč tedy nejsou tyto znalosti realizovány v podobě vzdělávacích standardů?*“ Takže se revize může přesunout k ministerstvu školství a vědy a nakonec nás tedy přivést k otázce: „*Kdo je hlupák a kdo nepřítel lidu?*“

A dále. Pokud se podíváme na souhrn těchto pěti zákonitostí kategorií, pěti kategorií objektivních zákonitostí: všeobecně biosférické, sociokulturní, ekonomické, tak co ještě zbývá? Ještě zbývá **etika**, která vychází nad rámec společnosti a je vyjádřena v noosféricko-náboženských zákonitostech. My žijeme ve společnosti, kde existuje náboženství samo o sobě, věda sama o sobě, činnost lidí sama o sobě a etika je jakoby lokalizovaná pouze v hranicích společnosti.

Realita je taková, že pokud se podíváme do historie, tak zjistíme, že těm politickým silám, které mají sklon k porušování etických zákonitostí, nebo se pokoušejí lidem vnutit hluboce neřestné „mravní normy“ a „etiku“, se v kritických situacích z nějakých důvodů systematicky nedaří. Takže noosféra a Nejvyšší mají také vliv na život společnosti. Jeden z posledních příkladů: hadi pokousali příslušníky ukrajinské speciální jednotky, specnazu. To je noosférický jev. Hadi jsou také součástí noosféry. Ukrajinský specnaz pracující pro nacismus

vstoupil do konfliktu s noosférou, nejen s obyvatelstvem Donbasu a Luhanska, proto je pokousali hadi.

Někdo může namítnout, že tohle všechno je hloupost, že prostě chlapci neměli štěstí. Ale jejich oponenti přece měli štěstí! Jejich specnaz hadi nepokousali.

Auditorium: Ano, ale na druhé straně potom tento specnaz jde, zabije určitý počet lidí a jeho trestem má být pár hadích kousnutí? Takže když se na tu situaci podíváme celkově, tak oni přinesli víc škody, než ten trest, který je potom postihnul.

M.V.: V koránu jsou taková slova: „*Pokud by Bůh trestal lidi za všechno, čeho se dopouštějí, na zemi by nezůstal jediný živý tvor.*“

Auditorium: Záleží, jak by trestal...

M.V.: To je jedna strana otázky. Druhou stranou otázky je, že pokud se opět vrátíme k Ukrajině, tak tam v sovětských dobách u vodky a sádla s česnekem potají snili o tom, jak se dostat zpod nadvlády politbyra, ze všeho toho marasmu těch starců a užít si samostatnosti, protože přírodní podmínky i ekonomika by Ukrajině umožnily žít lépe, než žila za Sovětského svazu — pokud by se zvýšila kvalita řízení.

Odhlasovali si tedy prohlášení o samostatnosti a začali budovat samostatnou státnost. 23 let, to je doba plně dostačující k tomu, aby se dala vybudovat státnost schopná řešit problémy, pokud ne stabilního udržitelného rozvoje do budoucnosti, tak alespoň modifikace v souladu s novými výzvami doby.

Pojďte počítat:

Rok 1917 — krach státnosti Ruského impéria.

Rok 1940 — sovětská vláda už byla natolik akceschopná, aby odrazila hitlerovskou agresi.

Ty lhůty jsou tedy srovnatelné.

A co máme tady? Myšlenky na téma „*Kdo neskáče je moskal*“, nejsou ve vztahu k budování státnosti konstruktivní. Ale zatímco se celá ta „*banderovština*“ po roce 1991 snažila dostat k moci, tak si velká část ukrajinského obyvatelstva myslela, že se jí to netýká. Že sice existují nějací banderovci, „*svidomí*“, nějací blázni, kteří si vymýšlejí vlastní dějiny, ale že není třeba si jich všímat, pokud netvoří většinovou část společnosti a nemají velký vliv na politiku. Neměli vliv a teď ho mají.

Dále vyvstává otázka o *nevinných dětech*. Víte, lidstvo je v návaznosti svých pokolení jednotné a dobrota a láska se projevuje nejenom ve vztahu k nyní žijícím, ale i ve starosti o to, aby budoucnost našich dětí a vnuků byla lepší než ta naše a našich předků. Proto jsou otci, matky, dědové, babičky těch dětí, kteří strádají v té ukrajinské noční můře přímo odpovědní za to, co se teď na Ukrajině děje. Výmluvy ve smyslu: „*Já jsem moc malý člověk, na mně nic nezávisí*“, vedou k otázce: „*A co jsi ty osobně udělal proto, abys nebyl malým člověkem, aby také na tobě záleželo, jak udělat život ve tvém státě i život celého lidstva lepším?*“

Většina si myslí, že takovýto pohled na věc není správný. Je správný. Protože ve schopnosti každého občana odpovědět na tuto otázku se ukrývá to, co liberálové nazývají občanskou společností. I když, pokud budou občané schopni na tuto otázku odpovědět, tak se již nebude jednat o liberalismus, ale o úplně jinou společnost.

Takže se dostáváme k *pěti kategoriím zákonitostí*:

- **noosféricko-náboženská,**
- **všeobecně biosférická,**
- **specificky druhová (biologická),**
- **sociokulturní,**
- **ekonomická.**

Každá z těchto kategorií zahrnuje svoji oblast činnosti, ale následky realizace zákonitostí každé z těchto skupin se projevují i v těch ostatních sférách činnosti. Takže jsou samozřejmě možné konflikty mezi různými kategoriemi zákonitostí. Jaké konflikty? Například rozvoj medicíny v té podobě, v jaké k ní došlo, podřívá genetické zdraví biologického druhu. Nicméně medicína působí na pud sebezáchovy každého, na jeho individuální instinkt, a tak vzniká konflikt mezi *specificky druhovými zákonitostmi*, jejich *kulturními slupkami* a obecnými *biosférickými zákonitostmi*.

To znamená, že ve společnosti musí být nějaká mez, kdy medicína prohlásí:

„Ne, do této problematiky zasahovat nebudeme. Člověk by měl tiše a v klidu zemřít. A my mu můžeme pouze ulehčit v jeho trápení.“

Nebo jiná varianta:

„Tento člověk by neměl předávat své vadné geny svým potomkům, proto bychom žádné umělé oplodnění a tak dále a tak podobně provádět neměli...“

Jenže společnost si myslí, že co si umane, to i může provádět, a pokud tak způsobí nějaké problémy, tak si s nimi potomci nějakým způsobem poradí.

V podstatě je to tedy tak, že každou množinu procesů souvisejících s každou kategorií zákonitostí je potřeba řídit. To vede k tomu, že existují

— **objektivní zákonitosti řízení obecně,**

a že jsou jednotné. Jsou platné pro jízdu dítěte na tříkolce, nebo pro společnou realizaci akcí při plnění komplexního projektu několika státy, na jehož konci by měly všechny získat takový či onaký politický efekt.

Co je nyní pro nás nejvíce aktuální, pro postsovětský prostor?

Auditorium: Posbírat dohromady ty střepy.

M.V.: Dát se dohromady, to je pouze část. A realita je taková, že by třeba nebylo od věci oživit Aralské jezero. Jenže v podmínkách liberálně-tržního ekonomického modelu, kterého se drží všechny státy okolo něho, je to nemožné. To znamená, že ta katastrofa se tam bude pouze prohlubovat a přinášet další sociální a ekonomickou škodu obyvatelstvu všech okolních států a možná, že dokonce přivede některé z nich na hranu jejich existence v současných hranicích, protože část území se prostě promění v poušť nevhodnou k životu. V lepším případě tam bude možné vést ekonomickou činnost turnusovým způsobem: přijet, chvíli tam pracovat, a potom se nechat vystřídat další skupinou.

[Každý se musí učit řídit](#)

Je mnohé, co bychom měli znát. Bohužel realita je taková, že když politikům v Dumě, ve vládě, položíte otázky související s těmito šesti kategoriemi objektivních zákonitostí, na základě kterých musí být vybudována politika státu ku prospěchu celého obyvatelstva, tak většina z nich nepochopí ani o čem je řeč. Takže ta situace se i u nás opravdu blíží k tomu, co popsal Prosper Mérimée ve své novele „*Tamango*“. Máte loď a musíte ji řídit, jenže nemáte k jejímu řízení potřebné znalosti ani zkušenosti.

A řídit ji způsobem náhodného mačkání knoflíků a přepínáním páček na řídicím pultu, a potom čekat co bude následovat, nebo opravdu řídit a předvídat, mít určité cíle, na základě kterých mačkáte ty tlačítka a přepínáte páčky s předvídaním následků, tak aby vás vedly ke zvoleným cílům, — to jsou dvě různé věci.

V podstatě bychom se všichni měli učit řídit. Přičemž je tato idea po dobu celého posledního století cíleně diskreditována. Jak?

Všichni znají aforismus v následujícím znění: „*Každá kuchařka musí řídit stát*“. Začneme z toho, že Lenin takové hlouposti neříkal. V článku „*Udrží se bolševici u moci?*“ napsal přímý opak: „*Nejsme utopisté a uvědomujeme si, že ne každý nádeník a kuchařka jsou teď schopni řídit stát, ale jsme proti tomu předsudku, že řídit stát mohou pouze představitelé bohatých vrstev*“. V prvních desetiletích sovětské moci se mnozí odvolávali na Lenina a vzpomínali, že to řekl jinak: „*Každá kuchařka se musí naučit řídit stát*“. Pokud se rozhlédnete po internetu, tak najdete dobové plakáty, kde je toto heslo uvedené.

A teď si vezměte, co by bylo, pokud by se všeobecné vzdělání v oblasti řízení stalo stejnou normou, jako naučit se číst a psát. Pokud by se to stalo obvyklou normou, tak by se v každé oblasti profesionální činnosti všichni vyznali v řízení, a když by tedy vedoucí nějakého útvaru na jakékoliv úrovni vertikály moci začal svou moc zneužívat, nebo se třeba jenom dopouštět příliš mnoha chyb, tak by to byl důvod k tomu, aby mu řekli: „*Drahý, děkujeme ti za to, co jsi vykonal, a teď budeš pracovat jako obyčejný podřízený podle svých znalostí a řídit budou jiní lidé*.“

Poměr mezi odbornými znalostmi a těmi z oblasti řízení, je takový, že *teorii řízení je možné si osvojit přibližně za půl roku* do takového stupně, abyste byli schopni běžné procesy interpretovat jako procesy řízení nebo samořízení, a na tomto základě dále dokázali vstupovat do jejich řízení a dosahovat díky tomu vámi požadovaných výsledků.

Na osvojení (profesionálních) znalostí, které charakterizují tu či onu konkrétní oblast, již půl roku nestačí. Základní úroveň odbornosti poskytuje vysoká škola — a to znamená pět let. Další vyšší úroveň odbornosti by následně přišla se začátkem pracovní činnosti v příslušné oblasti na bázi nastudovaných základů, nepřetržitého samovzdělávání se a získávání praxe v příslušné oblasti činnosti. Ve výsledku by se profesionálem člověk stal za 5-10 let. Čistě odborné znalosti z příslušné oblasti nestačí k tomu, aby člověk dokázal řídit.

Pokud je společnost ve své většině v oblasti řízení nevzdělaná, tak pocituje deficit řídicích kádřů, kteří by byli odborně zdatní právě jako řídicí pracovníci. Tento deficit se projevuje dvojím způsobem:

1. Na jedné straně ti řídicí pracovníci, kteří tu jsou (a je jich málo), mají možnost hrabat **monopolně vysoké výplaty** za to, co dělají. Vždyť se podívejte: výplaty těch top manažerů, vysokých politiků několikanásobně převyšují průměrné výplaty ve většině pracovních oblastí. Jejich ospravedlňování začíná tím, že mají zvlášť vysokou zodpovědnost, velice mnoho pracují a to je třeba zaplatit. Realita je však taková, že v jakékoliv sféře činnosti **výkonnost každého člověka je omezena jeho přirozeným biorytmem**. Protože máme svůj biorytmus, tak není většina lidí schopna produktivně pracovat více než osm hodin denně. Takže pokud člověk tráví v práci více než osm hodin denně a opravdu pracuje, tak víc než těch osm hodin nemůže pracovat efektivně a nedokáže být v práci neustále aktivní.

— Nebo je tam tak dlouho proto, že nedokázal práci svých podřízených zorganizovat tak, aby si poradili se svou prací za osm hodin.

— Nebo je ve společnosti opravdu tak velký deficit řídicích pracovníků, že ho nemá kdo vystřídat.

Dále tu máme ještě jednu zajímavou okolnost. Pokud se podíváme na různé státy z hlediska takové kvality života, jako je kvalita technosféry, kvalita ekonomického rozvoje a příjem top manažerů tam vydělíme průměrným příjmem, tak to bude vypadat tak, že čím je ten ukazatel vyšší, tím více problémů je v ekonomice a s kvalitou života v příslušném státu. Obzvláště pokud to porovnáme v historicky dlouhodobějších časových intervalech.

Podle údajů z konce 70. let byl ten ukazatel nejnižší v Japonsku, v NSR byl o něco vyšší a v USA ještě vyšší. Pokud budeme tento koeficient hodnotit s ohledem na státní zajištění vyšších funkcí v SSSR, tak SSSR byl v tomto ukazateli na předním místě. A kvalita řízení byla opačná. Tam, kde byl největší rozdíl, byla kvalita řízení nejnižší a tam, kde byl nejmenší – v Japonsku, tam byla kvalita řízení nejvyšší. Konkrétně to se to projevilo tak, že když Japonci začali dodávat na americký trh automobily, tak probleskla publikace o tom, že Američané podle jedné a té samé metodiky provedli defektoskopii japonského auta a nového amerického auta. Výsledkem bylo, že Američané měli 17 vad na jedno auto a Japonci jednu vadu na dva automobily. Metodika defektoskopie byla totožná!

A u nás, kde byl ten příjmový ukazatel nejvyšší, vše skončilo katastrofou státnosti a kultury v roce 1991. Pokud se podíváte do Obamovy knihy „*Smělost naděje: Myšlenky na obrození amerického snu*“², tak soudě podle událostí, které následovaly, je ta kniha moudřejší než sám Obama. Nicméně v knize je také uvedena skutečnost, že nejhorších chyb se v americké ekonomice a politice dopouštěli lidé, kteří měli nejvyšší výplaty.

V čem spočívá problém? *Problém je v tom, že když jsou výplaty v řídicí sféře nezřízeně vysoké ve vztahu k těm průměrným, tak se oblast řízení stává přitažlivou pro darebáky a intrikány, pro které jsou vysoké výplaty smyslem a cílem jejich života, přičemž řídit neumějí.* Jenže vzhledem k tomu, že převyšují ostatní v intrikánství a darebáctví, tak vysoce odborné řídicí pracovníky ani tak z jejich pozic nevytěsňují, jako spíše je tam vůbec nepouštějí. Proto, pokud je společnost přesvědčena, že za vysoké funkce je nutné platit velmi vysoké výplaty, tak směřuje ke katastrofě. Pro Rusko je tento rozdíl jedním z naléhavých vnitropolitických problémů, které brání státu v rozvoji.

2. A druhá skutečnost související s nevzdělaností v oblasti řízení většiny obyvatel spočívá v tom, že tyto **špatné řídicí pracovníky**, kteří jsou buď jednoduše nekompetentní, nebo nemorální a zneužívají své postavení, **není kým nahradit**. V podstatě to vypadá tak, že (v podmínkách života společnosti, kdy se práce dělí na práci odborně řídicí a podřízenou, z větší části výrobní) existují **dvě varianty uzavření zpětných vazeb na řídicí pracovníky**:

— buď politika postupného **snižování jejich výplat** a ostatních příjmů na úroveň průměrných příjmů v jiných oblastech, nebo

— **represe**, což znamená, že závažná chyba v řízení musí být doprovázena nemilosrdnými a nelítostnými represemi ve vztahu k tomu, kdo se jich dopustil bez jakýchkoliv polehčujících okolností.

Jinou otázkou je, jakou by měly mít ty represe podobu. Za stalinských dob to byl GULAG, nebo zastřelení škůdců. V mírnějších dobách to může mít podobu zaměstnání při stavbě silnic s krumpáčem a lopatou na deset let bez práva zabývat se řídicí činností. Myslím si, že mnozí z těch, kdo jsou zmiňováni v souvislosti s různými korupčními skandály a jiným zneužitím pravomoci... Pokud by věděli, že je taková perspektiva pro ně nevyhnutelná, tak by se

² „The Audacity of Hope: Thoughts on Reclaiming the American Dream“

chovali jinak. A pokud by ani to k jejich nápravě nepomohlo, tak by společnost neměla problém nahradit je jinými lidmi, kteří by byli způsobilějšími řídicími pracovníky a dokázali pracovat pro zájmy společnosti ne kvůli vysoké výplatě, ale za ideu, protože:

Idea je opravdu ten nejspolehlivější nástroj pro vykořenění korupce.

Je tu tedy taková otázka:

A pro jakou ideu je možné obětovat život?

Odpověď na ní je taková:

Za takovou ideu, bez jejíž realizace život nemá smysl.

Pokud si v sobě společnost nese ideu globálního významu, bez které nemá život smysl, tak je v takové společnosti korupce nemožná. Chyby možné jsou, ale korupce (*jako všeobecná prodejnost*), možná není. A samozřejmě také prostředky řízení 4. priority (*tedy princip, kde neprojde vojsko, tam projde osel naložený zlatem*) jsou oponentům blokovány.

No a jako jeden z vtipů na téma boje s korupcí:

Jaké vybrat dvěma torpédoborcům ruského námořnictva jména?

Neúplatný — ten, který bude bránit a

Uplácející — ten, který bude útočit na protivníka.

[Stát a cyklus organizace řízení](#)

A dále: současná civilizace je charakteristická tím, že v ní existuje státnost.

Státnost — je možné definovat jako *subkulturu řízení věcí obecně veřejného významu ve společnosti a v jejích měřítkách na profesionální bázi*.

Abraham Lincoln o tom v podstatě mluvil: „*Zákonným úkolem vlády je dělat pro společenství lidí to, co každý z nich sám individuálně není schopen udělat buď vůbec, nebo to nemůže udělat dobře*“. Tuto definici úkolů státnosti doplňoval výhradou: „*My ale nesmíme dělat za lidi to, co je každý z nich plně schopen udělat sám*“.

Takže se předpokládá, že *normální stát* — znamená iniciativu občanů a profesionální činnost řídicích pracovníků ve státním aparátu, které se vzájemně doplňují a podporují.

Přitom *demokracii* Abraham Lincoln definoval následovně: „*Já nechci být otrokem, ale nechci být ani otrokářem*“. V podstatě kvůli tomu ho i zabili.

A my žijeme v podmínkách, kdy nás tu po dlouhou dobu přesvědčují, že stát musí opustit ekonomiku a mnohé jiné oblasti, kde by všechno mělo fungovat jakoby na principech samoorganizace a tak dále a tak podobně. Ale pokud se chceme bavit o tom, co je nezbytné k tomu, aby společnost žila dobře, tak se musíme podívat na schéma zobrazené na tomto obrázku:

Model objektivne nevyhnutného cyklu organizácie štátneho riadenia

Peniaze =
"služobník" národa
nie "pán" človeka

Objektívnym obmedzovačom
v každom regióne je
- biosfericky prípustná
štruktúra využívania pôdy v ňom.

Na tomto obrázku je zobrazen cyklus řešení jednotlivých řídicích úkolů. Tento cyklus vypadá takto, protože *k tomu, aby společnost žila dobře, musí v něm být realizovány objektivní zákonitosti všech 6 kategorií*, o kterých jsem mluvil.

Druhou zvláštností tohoto cyklu je, že kromě státu (*jako nejvyššího vnitřně sociálního nepřetržitě fungujícího řízení*), nemůže nikdo jiný v tomto cyklu realizovat koordinaci řešení úkolů. Takže státní aparát musí být samozřejmě kompetentní v každém jednotlivém úkolu souvisejícím s tímto cyklem. Co zde vidíme?

V pravém horním rohu obrázku je zobrazena struktura užívání půdy. Struktura užívání půdy v každém regionu není pouze tabulkou nebo sloupcovým diagramem využívání půdního fondu pro ty či ony účely. Struktura užívání země — to jsou konkrétní krajiny různých typů, které jsou přesně rozmístěné na území každého regionu.

Na obrázku je zobrazena struktura optimálního užívání půdy, kterou objevil řecký architekt Doxiadis již v 70. letech: **40%** mají tvořit **chráněné krajiny**, jejichž rozměr musí být dostatečný k tomu, aby se tam mohly reprodukovat všechny biologické druhy, které jsou charakteristické pro příslušnou přírodní a klimatickou zónu. Vzhledem k tomu, že zákonitost reprodukce biologických druhů je taková, že jejich počet vzhledem ke kapacitě ekologického útočiště narůstá nadměrně, budou biologické druhy z těchto chráněných oblastí migrovat i do jiných zón, kde se člověk zabývá nějakou hospodářskou činností, nebo které třeba navštěvuje rekreačně. V oblastech, kde se člověk rekreuje, nebo se zabývá svou hospodářskou činností, mají biologické druhy problém se reprodukovat. Takže podle Doxiadise by mělo celkem **82%** (plochy) území tvořit **přírodní prostředí**: buď zcela chráněné, nebo v podobě rekreačních zón, kde by člověk mohl odpočívat a obnovovat své zdraví v přímém styku s přírodou.

Dále asi **10%** mají tvořit **zemědělské pozemky**.

Asi **4%** má tvořit **plocha obcí a měst**.

A okolo **0,2%** mají být **průmyslové pozemky** a místa pro zpracování odpadů civilizace, na kterých přírodní biocenózy v podstatě nemohou existovat.

Podle názoru Dioxiadise by takto měl vypadat každý region, aby příroda zůstala zachována a obyvatelstvo mohlo žít v ekologicky příznivém prostředí. Takže to samozřejmě předpokládá vypracování **biosféricko-ekologické politiky** státu. Poté, kdy Stalin přijal program zavodnění stepí, rozvoje lesních pásů, výsadby lesních masivů, který se nazýval „*Stalinská ekologická revoluce*“, se tím u nás nikdo nezabýval, obzvláště ne po roce 1991. My pouze dravě, paraziticky ničíme krajinu a podrýváme tak možnost spokojené existence budoucích pokolení. Je však třeba se tím zabývat.

Dále. Realita je taková, že technosféra a na technosféru navázaný náš způsob života a průmysl nemohou existovat bez infrastruktur. Takže musí existovat **infrastrukturní politika**, která by koordinovala rozmístění infrastruktury v přírodních krajinách na základě požadavků jak pro zajišťování biosférické bezpečnosti, tak i života společnosti a její hospodářské činnosti.

Takže struktura užívání země by v každém regionu měla být určována kapacitou [ekologické niky](#), kterou může společnost v tomto regionu zaujímat při své stávající kultuře a způsobu hospodaření. K čemu nás to vede? Vede nás to k nevyhnutelnému vývodu, že různé regiony se liší v aspektu možnosti reprodukce biologicky zdravého obyvatelstva. **Velkoměsta** nevytvářejí příznivé prostředí. Stovky kilometrů okolo těchto velkoměst je krajina znetvořena. Dále existují regiony, kde se zabýváme **dobýváním a zpracováním nerostných surovin**. **Chemický průmysl a metalurgie** jsou také takové, že reprodukce biologicky zdravého obyvatelstva je v těchto oblastech problémová.

Takže to tedy dopadá tak, že stát je povinen vypracovat **demografickou politiku**, která musí definovat požadavky na zdravotní a biologické ukazatele zdraví nových pokolení a musí zajišťovat reprodukci zdraví obyvatelstva v regionech s nepříznivým ekologickým prostředím díky migraci přebytečného obyvatelstva (*do těchto regionů*) z regionů s normálním biologickým, ekologickým prostředím. Aby taková migrace nezpůsobila vnitřní sociální konflikty, je potřeba se starat o to, aby mravně etická společnost byla stejnorodá a na migranta nereagovala jako na nepřítele i kvůli tomu, že chování migranta je ve vztahu k původnímu obyvatelstvu regionu paraziticky agresivní, jak se to děje dnes, protože většina naší takzvané pracovní migrace je složena z lidí, jejichž život se jim v těch regionech, kde se narodili, nedařil a oni se vlivem buď ekonomických, nebo politických zmatků vydali do Ruska za výdělkem.

Většina migrantů je fakticky — spodinou (proletariátu). Jsou to lidé psychicky a mravně zlomení, kteří na ruském území nebo za hranicemi regionů svých národních kultur (v Rusku) prostě přežívají.

Ale bez demografické politiky, která by zohledňovala etnické a konfesní zvláštnosti různých skupin obyvatelstva v různých regionech, nemůže Rusko jako celistvý stát existovat. Národopisný institut bohužel není příliš kompetentní v otázkách mezinárodnostních a mezikonfesních vztahů, neboť poté, co Stalin napsal „*Marxismus a národnostní otázka*“ se do důsledku podstatou této problematiky reálně nikdo nezabýval. Pokud se tím i někdo zabýval, tak to nedělal kvůli zjišťování pravdy, ale kvůli tomu aby „*vědecky*“ podložil tu politiku, kterou tak či onak již praktikoval stát na té či oné etapě svého rozvoje.

Dále to vypadá tak, že pokud by byla vypracována biosférická a ekologická politika, infrastrukturní politika, demografická politika, tak by bylo potřeba všechny je zabezpečit i

ekonomicky. Co znamená ekonomicky je zajistit? Znamená to, že musíte mít prognózu potřeb všech typů těchto politik plus ještě vnější politické potřeby státu, takže musíte také příslušným způsobem připravovat výrobní síly státu k plnému a garantovanému ekonomickému uspokojení všech těchto potřeb. A co znamená připravovat výrobní síly státu k tomu, co bude v budoucnosti? Znamená to, že je třeba vytvářet nové výrobní možnosti, rekonstruovat stávající výrobu a připravovat kádrovou základnu pro tyto výroby.

A realita je taková, že liberálně-tržní ekonomický model neumožňuje ekonomicky zajistit ani cyklus jako celek, ani některé z jeho etap. Proč?

— **Protože ve společnosti existují takové druhy činností, které ve své podstatě nejsou realizovatelné na komerčním základu.**

— Existují druhy činností, které nejsou realizovatelné v nezbytných objemech na principu rentability.

— Kromě toho z důvodu mravní a etické nedostatečnosti společnosti **existují komerčně výnosné druhy činnosti, které velmi škodí jak společnosti, tak i biosféře planety.**

S tím vším je tedy nutné nějak pracovat, něco potlačovat, něco podporovat a kromě státu není nikdo, kdo by se toho mohl chopit. Stát si s tím však dokáže poradit pouze v případě, že bude mít systém mnohovanítního dlouhodobého strategického prognózování a plánování biosféricko sociálně ekonomického rozvoje státu. Realita je taková, že vytvoření vědecko-metodologického aparátu pro řešení těchto úkolů ruší politici, obzvláště pak liberálního zaměření, nevyžadují. A věda: díky (současnému) svéráznému způsobu vzdělávání jsou připravováni úzce specializovaní odborníci s velmi omezeným rozhledem. A přestože mají určité znalosti z této problematiky, tak přesto nejsou celkově připraveni na to, aby dokázali vytvořit vědecké metodologické zajištění pro vyřešení těchto úkolů.

Kromě toho existuje ještě jedna zvláštnost (*budu o tom zevrubně mluvit později, až budeme besedovat o ekonomice*), která spočívá v tom, že absolutní většina obyvatel a politiků nechápe, co je to kreditně-finanční systém a co je to cena. *Kreditně-finanční systém — je nástroj bezstrukturního řízení makroekonomiky.* Jeden z mnohých nástrojů bezstrukturního řízení. Znamená to, že jakákoliv peněžní částka sama o sobě nehraje žádnou roli, pokud neexistuje systém, díky němuž by mohla být tato peněžní částka určitým způsobem uplatněna.

Tak například: kdo potřebuje třeba hromady, plný kufr marek z Třetí říše? Ano, je možné určité množství toho papíru prodat numismatikům, ale zároveň není ten papír s orlem a hákovým křížem dnes platidlem, které by umožňovalo řešit ekonomické úkoly. Ale ta pravda, že jakýkoliv peněžní znak má význam pouze v hranicích kreditně-finančního systému, který funguje a funguje stabilně, mnohým nedochází, dokud nedojde k nějaké finanční katastrofě, kdy se všichni urychleně začínají zbavovat své měny a nakupují peněžní znaky jiných států.

Realita je taková, že *kreditně-finanční systém* má opravdu jako celek hodnotu právě jako nástroj řízení. A dále vzniká otázka. *Komu patří?* Reálně by měl patřit státu a z právního hlediska u nás náleží Centrální bance. Jenže Centrální banka je představitelem [Federálních rezerv](#) na území Ruska, neboť není žádným způsobem podřízena našemu státu. A když se podíváme do ústavy, tak nemá vymezeny žádné povinnosti, jejichž plnění by od ní mohlo být vyžadováno, protože pojem „*zajišťovat tvrdost rublu*“... Jak se měří taková tvrdost rublu? Je to otevřená otázka, diskutabilní, takže nic konkrétního. Centrální banka nemá vůči státu žádné povinnosti ani odpovědnost. Nemá je ani vůči státu, ani vůči jeho obyvatelstvu.

Auditorium: Tak ona dokonce ani tu tvrdost nezajišťuje. Jinak by kurz rublu neskákal a nerostl by.

M.V.: Kurz, to je otázka jiného druhu, protože kurz, to je otázka řízení exportní a importní rovnováhy. Proto může být kurz v řadě případů nižší, aby ulehčil vlastnímu exportu, a v řadě případů může být vyšší, aby zajistil import. Problém tedy není v tvrdosti rublu, problém je v tom, že Centrální banka nemá žádné konkrétní povinnosti.

Představte si situaci, že se na lodi kormidelníci nepodřizují kapitánovi a přes mobilní telefon je řídí někdo z jiné lodi. Přibližně takové vzájemné vztahy panují mezi Ministerstvem ekonomického rozvoje, Ministerstvem financí a Centrální bankou. V podstatě, **pokud má být ekonomika řízena podle tohoto cyklu, tak Centrální banka, Ministerstvo financí a Ministerstvo ekonomického rozvoje musí být útvary stejného rezortu a za jejich činnost musí nést osobní odpovědnost jeden člověk!**

Aby mohl personálně odpovídat za jejich činnost, musel by znát biologii biocenóz, problematiku ekologie, lidskou biologii a psychologii v jejích různých podobách, teorii řízení, ekonomiku a finance. Kdo to u nás ovládá? I kdyby se někdo takový objevil, stejně by nebyl schopen sám osobně nahradit celý státní aparát, který po dobu posledních 20 let vychovávali v tom liberálním bludu, jehož přívrženci by měli, pokud jsou upřímní, skončit na psychiatrii a ti ostatní ve vězení, neboť oddanost buržoaznímu liberalismu a ekonomickému liberálnímu modelu je ukazatelem šejdířství nebo vlastizrady. Zde to jinak být nemůže. Nicméně taková strana té otázky existuje.

A pokud chápete roli kreditně-finančního systému, tak se **role ceny** v životě ukazuje být dvojí:

1. Na úrovni závodu, tedy na úrovni mikroekonomiky, je cena výrobní cena plus požadovaný zisk. Pokud máte konkurenty, tak čím výše jste schopni nafouknout cenu své produkce a zajistit její odbyt, tím vyšším je to z hlediska potencionálního spotřebitele nepřímým ukazatelem toho, že vaše produkce je kvalitnější než produkce konkurence. To v případě, pokud za závorky vytkneme reklamu (*jako systém vymývání mozků a formování veřejného mínění ve spotřebitelských otázkách*) a činnost marketingu, který v řadě případů dokáže vytvořit poptávku z ničeho, aby zajistil obchodní efektivitu toho či onoho závodu bez jakékoliv návaznosti na potřeby společnosti.

2. Na úrovni makroekonomiky cena vůbec není ukazatelem kvality produkce. Zde je cena ukazatelem deficitu určitého druhu produkce a přírodního bohatství. A žádným způsobem nesouvisí s výrobní cenou, protože realita je taková, že pokud máte možnost odjet na pláž někde v přírodě, tak vaše náklady tvoří pouze cenu vaší cesty tam. A pokud je řekněme v Moskvě, kde žije více než 10 miliónů obyvatel, k dispozici 10 nebo 20 míst vhodných ke koupání na přírodních koupalištích, tak dříve nebo později bude přístup na takovou pláž placený. Přestože do tvorby takového přírodního bohatství nikdo žádné ekonomické zdroje nekládal.

V Japonsku, když se Tokio dusilo ve smogu, již existovali kabinky, do kterých bylo možné vstoupit, když jste předem vhodili příslušný obnos do platebního automatu, a nadýchat se tam na chvíli čistého vzduchu. Vzpomeňte si na Bělajevův román „*Prodavač vzduchu*“. **Cena vzniká tehdy, když je deficit dané produkce.**

A co to znamená z hlediska *teorie řízení*? Znamená to jednoduchou věc, že pokud se ekonomika úspěšně rozvíjí a je zaměřená na uspokojování reálných potřeb obyvatelstva, tak v míře toho, jak roste ekonomická síla při uspokojování těchto potřeb, musí padat i cena, protože deficit produkce mizí a není tedy nutné brzdit její spotřebu platební schopností.

Potom však vzniká otázka, **jak překonat ten paradox**, že na mikroúrovni by výroba měla být rentabilní a na makroúrovni, pokud se té produkce vyrábí dostatečné množství, by se ke konečnému spotřebiteli vlastně měla dostat nakonec zcela bezplatně. Odpověď na tuto otázku je taková, že: **cena a tržní mechanismus jsou regulátory poptávky a nabídky, ale ceny na určité druhy zboží by měly být státně fixní**. O příčinách budu mluvit později, i o tom, jak je možné to realizovat. **Daňově dotační mechanismus**, to je nástroj řízení mezních hranic rentability výroby v odvětvích i regionech, který umožňuje udržovat objemy výroby na úrovni nezbytné pro rozvoj společnosti v podmínkách, kdy cena padá pod hranici rentability.

Vezměte si, jaký je u nás ve své většině vztah k dotacím a subvencím: „*Darmo krmíme darmojedy!*“ Ale pokud budeme vnímat daňově dotační mechanismus jako nástroj řízení, tak je heslo — „*Darmo krmíme darmojedy! Pryč s dotacemi! Pryč se subvencemi!*“ — z hlediska řízení analogické tomu, jako byste na plachetnici všechna lana upevnili v jedné poloze a neřídili její plachty, když pluje. K čemu by to potom vedlo? Skončilo by to tím, že buď narazíte do skály, nebo se vám ulomí stěžně pod nápořem větru, nebo se převrátíte. Fakticky by takový povinný zákaz ve vztahu k dotacím a subvencím byl požadavkem zakázat řízení ekonomiky v zájmu společnosti. Pokud chcete žít v takové společnosti a být na straně hlupáků, je to vaše právo, ale neptejte se potom, proč se vám tak špatně žije.

A proto plán musí sice zajišťovat určitou základní plánovanou rentabilitu, ale korekce daňově dotační politiky a politiky rozdělení subvencí vládou musí být v procesu plánování také normou. Bez vyřešení tohoto cyklu úkolů a bez jeho podpory státem, je civilizace odsouzena.

A dále: jak to vypadá s globalizací? V podstatě se všechny společnosti střetávají se stále stejnými problémy. Pokud budeme hovořit o souhrnu nadřazených problémů, jedná se o vliv biosférické, sociální a ekologické krize na společnost, což platí všude. Mechanismus vzniku této krize je všude stejný. Pokud budeme mluvit o vnitřně sociálních problémech jakékoliv společnosti, tak jak v bohatých, tak i v chudých zemích jde o stále stejné problémy. Je to: **kultura, která neumožňuje všem nově narozeným jedincům stát se Lidmi.**

Proto to dopadá tak, že mají všechny národy jedny a ty samé problémy a mechanismus jejich generování je stejný. Stejně jsou v podstatě i recepty pro potlačení mechanismu generování těchto problémů stejně jako pro vybudování jiného způsobu života bez těchto problémů. A proto k národní specifikaci patří:

- jazyk,
 - oblečení (*přizpůsobené přírodním a zeměpisným podmínkám regionu*),
 - obydlí (*také přizpůsobená přírodním a zeměpisným podmínkám regionu*),
 - národní kuchyně,
- a dále co?
- všelidskost, společná všem.